

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte:

Vladimir Timofti

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Mihalachi Cristina în numele inculpatului, prin care se solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Pelenița Nicolai xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.07.2018 - 17.09.2018;

Instanța de apel: 11.10.2018 - 11.12.2018;

Instanța de recurs: 15.03.2019 - 15.05.2019;

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 17 septembrie 2018, Pelenița Nicolai a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), c), f) Cod penal, *cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală*, la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții ce ar permite accesul la substanțe stupefiante sau medicamentelor ce au circuit restrâns în medicină pe un termen de 4 ani.

Totodată, s-a dispus încasarea de la Pelenița Nicolai în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 5 615, 50 lei.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Nichita Vasile, însă în privința acestuia hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs ordinar.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, *„în perioada de timp începutul anului 2018 până în luna aprilie 2018 inclusiv, un grup de persoane, având scop de înstrăinare, prepară, păstrează, transpersează substanță stupefiantă PVP (apirrolidinovalerophenone) și alte tipuri de droguri și analogi ai acestora, de asemenea înstrăinează ilegal aceste tipuri de droguri și analogi ai acestora în proporții mari, în localitățile din raionul Dubăsari, precum și în alte localități din Republica Moldova.*

În cadrul urmăririi penale s-a stabilit că, în perioada de timp începutul anului 2018 până la 20.04.2018 inclusiv, cet. Ursul Valerii, Pelenița Nicolai, având scop de înstrăinare, procurau, păstrează și transportau substanță stupefiantă PVP (a-pirrolidinovalerophenone) de asemenea, înstrăinau ilegal acest tip de droguri, în proporții mari, în s. Ustia, r-nul Dubăsari.

În vederea stabilirii tuturor persoanele care săvârșesc această infracțiune, adică care pun în circulație droguri în localitățile raionului Dubăsari, la 22.03.2018 în s. Ustia, r-nul Dubăsari s-a desfășurat măsura specială de investigație - achiziția de control, cu participarea investigatorului sub acoperire 06/13, în vederea achiziționării drogurilor de la cet. Ursul Valerii și de la alte persoane care acționează în complicitate cu ultimul. La această achiziție de control, cet. Ursul Valerii s-a prezentat împreună cu Pelenița Nicolai, cu automobilul ultimului de model „Ford-Transit” cu n/î xxxx și împreună au vândut investigatorului sub acoperire drog în sumă de 700 lei. De la acest investigator sub acoperire a fost ridicat drogul achiziționat de la cet. Ursul Valerii și Pelenița Nicolai în măsuri speciale de investigație.

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-l 176 din 30.03.2018, s-a stabilit că prin examinarea cu ajutorul cromatografiei de gaze, conform CPT 6.1-10 Examinarea drogurilor prin metoda GC/MS s-a constatat: - substanță solidă sub formă de pulbere de culoare albă, din folia de staniol, care se află în pachetul de tip zip-lock, ridicată în rezultatul efectuării măsurii speciale de investigații, reprezintă PVP (a-pirrolidinovalerophenone), care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante (PVP) constituie 0,036 g (materie uscată); - depunerile întunecate de pe folia de staniol conțin urme de PVP, care la fel se atribuie la categoria substanțelor stupefiante.

Conform listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor ce conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 79 din 23.01.2006, cantitatea de 0,036 g de PVP (a-pirrolidinovalerophenone) se atribuie la cantități mici.

La 05.04.2018 în s. Ustia, r-nul Dubăsari s-a desfășurat măsura specială de investigație - achiziția de control, cu participarea investigatorului sub acoperire 06/13, în vederea achiziționării drogurilor de la cet. Ursul Valerii, Pelenița Nicolai și de la alte persoane care acționează în complicitate cu aceștia. La această achiziție de control, cet. Pelenița Nicolai s-a prezentat în s. Ustia, r-nul Dubăsari, cu automobilul de model „Ford-Transit” cu n/î xxxx, dar fără Ursul Valerii și a vândut investigatorului sub acoperire drog în sumă de 800 lei. De la acest investigator sub acoperire a fost ridicat drogul achiziționat de el de la cet. Pelenița Nicolai.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-l 336 din 11.04.2018, s-a stabilit că prin examinarea cu ajutorul cromatografiei de gaze, conform CPT 6.1-10 Examinarea drogurilor prin metoda GC/MS, s-a stabilit că, substanța solidă, sub formă de pulbere, de culoare albă, ridicată la data de 05.04.2018, în urma efectuării măsurii

speciale de investigație - achiziția de control, în s. Ustia r-nul Dubăsari, de la o persoană suspectă din acest grup, reprezintă substanță stupefiantă PVP (a-pirrolidinovalerophenone). Masa substanței PVP constituie 0,085 g.

Conform listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor ce conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 79 din 23.01.2006, cantitatea de 0,085 g de PVP (a-pirrolidinovalerophenone) se atribuie la cantități mari.

La 20.04.2018, în s. Ustia, r-nul Dubăsari, s-a desfășurat măsura specială de investigație - achiziția de control, cu participarea investigatorului sub acoperire 06/13, în vederea achiziționării drogurilor de la cet. Ursul Valerii, Pelinița Nicolai și de la alte persoane care acționează în complicitate cu aceștia. Astfel, la amiază, cet. Pelinița Nicolai a venit în s. Ustia, r-nul Dubăsari, cu automobilul său de model „Ford-Transit”, cu n/î xxxx și a primit de la investigatorul sub acoperire 06/13 suma de 800 lei ca preț pentru drogul de tip „PVP” pe care trebuia să îl aducă tot în acea zi.

Tot la 20.04.2018, aproximativ la ora 19.50, cet. Pelinița Nicolai a venit în s. Ustia, r-nul Dubăsari, pentru a-i transmite investigatorul sub acoperire 06/13 drogul propus spre vânzare. Dar de data aceasta, Pelenița Nicolai a venit în această localitate împreună cu Nichita Vasile, cu automobilul ultimului de model „Renault Megane”, cu n/î xxxx. Astfel, s-a stabilit că tot la 20.04.2018, cet. Nichita Vasile, aflându-se în mun. Chișinău, a fost solicitat de Pelenița Nicolai de a transporta cu mijlocul de transport al său de model „Renault Megane” cu n/î HN AY 989, în s. Ustia r-nul Dubăsari, substanțe stupefiante procurate de către ultimul din mun. Chișinău, cu scopul de a-1 vinde unei persoane contra sumei de 800 lei. În aceste împrejurări, Nichita Vasile, fiind de acord cu propunerea lui Pelinița Nicolai, a oferit automobilul său, menționat mai sus, astfel acordând mijloace, pentru a transporta substanțele stupefiante în s. Ustia, r-nul Dubăsari.

La 20.04.2018, în preajma s. Ustia, r-nul Dubăsari, cetățenii Pelenița Nicolai și Nichita Vasile au fost reținuți, constatându-se o bănuială rezonabilă în săvârșirea infracțiunii de punere în circulație a drogurilor.

Tot la 20.04.2018, în cadrul cercetării automobilului de model „Renault Megane”, cu n/î xxxx, cu care cet. Pelenița Nicolai și Nichita Vasile au venit în s. Ustia, r-nul Dubăsari, în salonul acestui automobil au fost depistate: o folie din staniol, în interiorul căreia se observă o substanță solidă închegată cu depuneri de culoare neagră; un tub din plastic cilindric, de culoare neagră cu lungimea de 8 cm și diametrul de 5 mm; un tub din plastic cilindric, de culoare neagră cu lungimea de 20 cm și diametrul de 5 mm, o peliculă din polimer. De lângă automobil, la o distanță de circa 2 m de la partea laterală stânga a acestuia, de pe suprafața traseului asfaltat a fost depistată și ridicată o bancnotă cu nominalul de 1 leu RM, șifonată, împăturită, în care se află substanță solidă în formă de praf de culoare alb.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1734 din 03.05.2018, s-a

stabilită că prin examinarea cu ajutorul cromatografiei gazoase, în substanța cu aspect de pulbere de culoare albă din pachetul dintr-o bancnotă cu nominalul de 1 leu RM, pe cele două tuburi din polimer de culoare neagră și în substanța de culoare galben cafenie din pachetul din folie de staniol, ridicate la 20.04.2018 în rezultatul cercetării automobilului de model „Renault Megane”, cu n/î xxxx, ce aparține cet. Nichita Vasile, s-a depistat a-PVP, care se referă la substanțele stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante (.PVP-materie uscată) din pachetele dintr-o bancnotă și folia de staniol, constituie în total 0,023 g (0,013 și 0,01 g), iar de pe cele două tuburi din polimer negru - constituie urme; pe fragmentul de peliculă din polimer, ridicat în aceleași condiții, nu s-au depistat careva substanțe stupefiante, psihotrope și precursori ai acestora din biblioteca de date a cromatografului din dotare.

Conform listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor ce conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 79 din 23.01.2006, cantitatea de 0,023 g de PVP (a-pirrolidinovalerophenone) se atribuie la cantități mici.

Tot la 20.04.2018 în s. Ustia r-nul Dubăsari, a fost efectuată percheziția corporală a cet. Pelenița Nicolai de la care s-a ridicat un fragment de folie din staniol.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1 -R-1997 din 20.05.2018, s-a stabilit: prin examinarea cu ajutorul cromatografiei gazoase, pe fragmentul de folie din staniol, ridicat la 20.04.2018 în s. Ustia r-nul Dubăsari, în cadrul percheziției corporale efectuate la cet. Pelenița Nicolai, s-au depistat urme de PVP (sinonime: a-pirrolidinovalerophenone), care se referă la substanțele stupefiante neutilizate în scopuri medicale.

Conform Hotărârii nr. 1088 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, PVP (a-pirrolidinovalerophenone) este substanță stupefiantă neutilizată în scopuri medicale”.

3. Nefiind de acord cu sentința inculpatul Pelenița Nicolai a atacat-o cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care în privința sa să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

În argumentarea apelului a invocat următoarele:

– pedeapsa penală stabilită este prea aspră, deoarece a recunoscut integral vina, solicitând examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală;

– instanța de judecată a reținut că, în baza revendicării, forma 246 și ordonanței privind liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională din 28 septembrie 2017, în privința sa a fost încetată urmărirea penală pe art. 264¹ Cod penal (infracțiune intenționată), cu tragerea la răspunderea contravențională și după perioada de aproximativ 3 luni acesta iar începe activitatea infracțională, însă, în opinia apelantului, infracțiunea prevăzută de art. 264¹ Cod penal nu este infracțiune

intenționată, ci o infracțiune comisă din imprudență;

– instanța incorect a refuzat aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, având la întreținere un copil de vârstă fragedă, anterior nefiind condamnat, este caracterizat pozitiv poate pretinde la aplicarea unei condamnări cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea fără modificări a sentinței.

4.1. Instanța de apel a reținut că, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel nu a reținut ca fiind justificată solicitarea apelantului privind stabilirea unei pedepse penale mai blânde, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece prima instanță a motivat în totalitate concluzia sa și necesitatea aplicării inculpatului a pedepsei cu închisoarea, ori o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Mai mult, Colegiul penal a menționat că, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi, conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Deci, la caz, s-a reținut că, prima instanță corect a constatat că condițiile necesare pentru a fi invocată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu sunt întrunite, cu atât mai mult că circumstanțele menționate de apelant au servit la micșorarea pedepsei aplicate inculpatului, astfel prima instanță la emiterea sentinței a ținut cont și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

Într-un final, Colegiul penal a concluzionat că, soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului Pelenița Nicolai, or, aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare cu executare, cu aplicarea pedepsei complementare, ar duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, cu

atragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul său, circulația ilegală a substanțelor narcotice psihotrope și analogilor lor cu scop de înstrăinare.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Mihalachi Cristina în numele inculpatului Pelenița Nicolae, indicând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a acesteia și adoptarea unei noi hotărâri, prin care cererea de încasare a cheltuielilor de judecată de la inculpat să fie respinsă ca neîntemeiată, deoarece cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizei judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului.

Or, anterior, Curtea Supremă de Justiție s-a expus că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea procurorului, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul bugetului de stat.

6. Asupra recursului ordinar procurorul a depus referință, prin care a solicitat inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În motivarea recursului, avocatul își arată dezacordul cu soluția instanței de apel privind menținerea încasării de la inculpat a cheltuielilor de judecată în mărime de 5615,50 lei, pentru efectuarea expertizelor judiciare, făcând trimitere la pct. 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia *norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

La baza argumentului recurentul invocă că, anterior, Curtea Supremă de Justiție s-a expus că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea procurorului, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul bugetului de stat.

Reieșind din materialele cauzei în coraport cu alegațiile avocatului, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge argumentele, ca nefondate, deoarece, potrivit art. 227 Cod de procedură penală, *cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.*

Conform alin. (2) art. 229 Cod de procedură penală, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.*

Colegiul reține că, obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia.

Prin urmare, în cazul supus examinării, Colegiul constată că cheltuielile judiciare în sumă de 5615,50 lei au fost suportate de stat întru efectuarea expertizelor judiciare pentru examinarea substanțelor depistate în urma acțiunilor infracționale ale lui Pelinița Nicolai și mai mult ca atât, odată ce acesta și-a recunoscut vinovăția, reiese că și-a luat și angajamentul că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale la constatarea vinovăției urmează a fi încasate din contul său în beneficiul statului.

Tot aici, instanța de recurs reține că, sentința a fost contestată de către inculpat doar în latura penală, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde, ceea ce presupune că dânsul a fost de-acord cu soluția primei instanțe în latura civilă și astfel, alegațiile avocatului rămân a fi considerate declarative și neîntemeiate, or, temeiurile menționate la alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Respectiv, odată ce instanța de apel a menținut soluția corectă adoptată de către prima instanță, Colegiul penal conchide că la examinarea cauzei în ordine de recurs nu s-a constatat prezența erorii de drept invocată de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, or, la înlăptuirea justiției instanța de judecată judecă

materialele și cauzele penale conform legii și propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă.

În urma celor expuse, Colegiul concluzionează că, solicitările recurentului nu au suport legal, prin urmare soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Mihalachi Cristina în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui Pelenița Nicolai, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 05 iunie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun